

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ

VLAST

Československý problém v kontextu evropského uvol- nění.

Na toto téma uspořádal ve Vídni koncem května rakouský ČSSR-Solidaritátskomitee mezinárodní seminář. Známy politolog západoberlínské university, profesor O. Flechtheim v úvodním referátu řekl, že by bylo chybné a krátkozraké vyslovovat se pro pokračování studené války, vyslovil se však proti takovému pojetí politiky uvolnění, které by znamenalo jen dohodu supervelmocí, protože to by nevedlo k vyřešení evropských problémů. Za jeden z nejhlavnějších označil problém československé normalisace, který není možno, jak řekl, přejít šarmantním mlčením. "Důležitým krokem ke skutečnému uvolnění by bylo řešení československého problému, nejméně odchod sovětských vojsk z Československa a možnost, aby si Češi a Slováci mohli o svém osudu rozhodovat sami alespoň ve dřívějším rozsahu."

Úvodní referát k otázce uvolnění napětí v Evropě z československého pohledu přednesl J. Pelikán. Vzpomněl především toho, že politika uvolnění byla nedílnou součástí Pražského jara a -jak dále řekl- je nutno ji podporovat, protože ze zkušenosti víme, že studená válka nebo období mezinárodního napětí nejen stalinské režimy neoslabily, ale naopak podporovaly nejdogmatictější elementy, zatímco zmírnění napětí vždy provázelo

zmírnění vnitřního tlaku. V závěru shrnul několik požadavků, které by nepochybně přispěly k uvolnění v Evropě: odchod sovětských vojsk z CSSR, propuštění politických vězňů, návrat statisíců občanů, kteří byli pro své politické názory zbaveni svého zaměstnání, do normálního života a ulehčení možnosti cestování do zahraničí, informací a zastavení rušení cizích rozhlasových stanic.

O československém problému z rakouského pohledu promluvil A. Pelinka, který je profesorem na univerzitách ve Vídni, Salzburku a Essenu. Vyslovil se pro aktivní mírovou politiku, která se nespokojuje s tím, že není válka, ale snaží se odstranit nebezpečí možných konfliktů. Za jednu z možných konfliktních situací označil současnou situaci v CSSR, jehož současnou tak zvanou normalisaci přirovnal k "normalisaci" v Maďarsku po roku 1956, v Dominikánské republice po americké intervenci v r. 1964 nebo po vojenském puči v Řecku v roce 1967. "Nezájem na situaci v Československu si Rakousko jako neutrální stát, který dělá mírovou politiku nemůže dovolit," řekl.

Diskusi k jednotlivým referátům řídili střídavě univ. profesorka E. Weinzierlová, která je předsedkyní ČSSR-Solidaritätskomitee a univ. prof. E. März. Výsledek diskuse k jednotlivým referátům byl shrnut do resoluce, která se vyslovuje pro politiku uvolnění jako jedinou cestu k zajištění míru ve světě a ke zlepšení vztahů mezi národy. Podporování této politiky však neznamená nekritické a pasivní přijímání minulého a současného bezpráví na Východě a na Západě. I občané neutrálního Rakouska a jejich politické a společenské organizace jsou povinni veřejně vyslovovat kritiku potlačování a násilí a solidaritu s jejich oběťmi. V souvislosti s tím je třeba všemožně informovat občany Československa a zesilovat spojení a kontakty s nimi.

» KRONIKA «

Z dějin československé menšiny ve Vídni ~

7. P o k r a č o v á n í .

O. V O J E N :

" K o m e n s k ý "

V cizoty moří rodné země hlas
v tom jménu zpíval.

Když všude byla tma, zde hořel jas,
jenž srdce osamělé rodným teplem zhříval.

V cizoty moří rodné země kout,
materídoušky květy:

Sem poutník znavený přicházel spočinout
a rodnou řečí ševalily rety.

V cizoty chladu řada drahých hlav,
střeoucích rodné věno.

Přísaze dědů zůstal i vnuk práv.
Je dílo naplněno.

Po rozpadu Třetí říše a vzniku druhé Rakouské republiky, se i náš školní spolek vzchopil ještě jednou k životu. Ještě v r. 1945 se úřady ruší jeho rozpuštění a vrací se mu zabavený majetek. Následky sedmileté hrůzovlády nacistů byly ale pro naši krajanskou větev strašné.

Desítky absolventů české školy byly za 2. světové války popraveny a stovky příslušníků menšiny úpěly v nacistických žalářích a koncentracích. Budovy spolku z části vyhořely, z části byly vydrancovány.

Dne 10. 5. 1945 byl spolek opět oficiálně přihlášen a již 15. května t. r. se začalo vyučovat na 5. školách mateřských, obecných a hlavních. Na gymnasiu a reálce

se připravovaly maturity. Střední školy ale již trvale obnoveny nebyly, protože téměř celý profesorský sbor reemigroval do Československa. Žactvo neobnověných škol pokračovalo ve studiích na středních školách v Prachaticích a Jihlavě.

Vývoj v školském spolku "Komenský" za posledních 20 let je věrným odrazem vývoje v celé čs. krajské větvi.

Po strašných zkušenostech z let 1938-1945 opustila národně uvědomělejší část menšiny Vídeň a vrátila se do osvobozeného Československa, aby tam nahradila odsunutou sudetskou Němce a posílila novozrozený stát prací a vědomostmi. Odešlo na 30 000 osob, mezi nimi téměř profesori, učitelé a menšinoví pracovníci. To co zůstalo v onom čase ve Vídni, bylo již pevně hospodářsky a společensky zakotveno v Rakousku a své češství pěstovalo již více, méně jen jako suvenir.

Z iniciativy dlouholetého vrchního školního rady a inspektora českého školství Dr. Jiljího Jáhna a bývalého ústředního kancelářského ředitele Františka Melichara, byla činnost "Komenského" zahájena ještě jednou podle "starých" tradic. Ale i tito pedagog. pracovníci odešli postupně do ČSR. Dr. J. Jahn zemřel 21. června 1947 v Plzni a F. Melichar dne 29. srpna 1967 na Zbraslavi. Po Dr. Jahnovi je pojmenována poslední česká škola ve Vídni 3., Sebastianplatz 3.

Po únoru 1948 se začli z Československa postupně vracet, ale i nově přicházet všichni ti, kteří nesouhlasili s politickým vývojem, kterým se Republika začla ubírat. Tento příliv však velmi záhy začal býti omezo-
ván jak administrativními, tak i faktickými zábrany na československých hranicích.

Školský spolek "Komenský", odkázan vždy jak hospodářsky, tak pedagogicky na příslušné úřady v ČSR, se postupně začal dostávat pod vliv vládnoucího systému.

Uvedené události vedly k zásadnímu názorovému rozko-
lu i v československé menšině vídeňské. Důsledkem toho
vznikla u části českých rodičů^{načalovára} a tyto přestali své
děti posílat do české školy. Od určitého času pak ztra-
tila ČSSR zájem podporovat české školství ve Vídni a
sám spolek "Komenský" se vzdal zásady boje o každé
české dítě! Vyvrcholením tohoto nového postoje byla
skutečnost, že na začátku škol. roku 1968 odepřel po
prvé ve své historii spolek "Komenský" desítkám čes-
kých dětí dokonce návštěvu české školy!

Uvedený vývoj vedl k soustavnému a trvalému osla-
bování návštěvnosti v ještě existující české škole ma-
teřské, obecné a hlavní. Dnes navštěvuje tato zařízení
necelých 200 dětí a počet dále nezadržitelně klesá.

Školský spolek "Komenský" se v posledních letech
i postupně vzdává své národněvýchovné funkce v čs. men-
šině. Spoluvytvořením spolku "Bohemia" a výstavbou, či
provozováním stejnojmenného hotelu, realizuje zřejmě i
mimoškolské záměry.

J e t e d y n y n í j e h o d í l o
n a p l n ě n o ?

Jsem Čech

Josef V. Sládek.

Jsem Čech! A věřte, Čechové
jsou dobrý, čacký lid,
a kdo to říká, na svůj rod
že nemám hrdý být?

Jak jiní mám svůj rodný kraj,
své matky krev a řeč,
jak jiní umím držet plůh
i kladivo a meč!

A já se v Čechách narodil
a zůstanu, kde jsem!
Já též dvě zdravé ruce mám
a srdce pro svou zem!

Turistika a sport

FASCINACE FOTBALU!

Na mistrovství světa v kopané, hraném v NSR a Západním Berlíně, se už představilo všech 16 mužstev. V sobotu byly sehrány první zápasy třetí a čtvrté kvalifikační skupiny. Holanďané zvítězili bez velkého vypětí sil nad fotbalisty Uruguaye, kteří ve svém prvním vystoupení na šampionátu totálně zklamali. Mužstva Bulharska a Švédska, jejichž vzájemné utkání skončilo bezbrankovou remízou, nejsou proti Uruguayi bez šancí na úspěch. Italové, jedni z favoritů letošního MS, museli s celkem Haiti bojovat o vítězství usilovněji, než se očekávalo. Zatím nejlepší utkání šampionátu viděli diváci ve Stuttgartu. Pošifí fotbalisté v něm po velmi dobrém výkonu porazili Argentinu, přestože Argentinci předvedli dosud nejlepší hru ze zámořských mužstev. Všechny osm sobotních bodů zůstalo v Evropě.

POSLEDNÍ ZPRÁVA ZE DNE 19.6.74

So steht es in der 1. Finalrunde

Gruppe 1

BRD	2 2 0 0 4 0 4
DDR	2 1 1 0 3 1 3
Chile	2 0 1 1 1 2 1
Australien	2 0 0 2 0 5 0
BRD — Australien	3 : 0 (2 : 0)
DDR — Chile	1 : 1 (0 : 0)

Gruppe 3

Holland	2 1 1 0 2 0 3
Bulgarien	2 0 2 0 1 1 2
Schweden	2 0 2 0 0 0 2
Uruguay	2 0 1 2 1 3 1
Holland — Schweden	0 : 0
Bulgarien — Uruguay	1 : 1 (0 : 0)

Gruppe 2

Jugoslawien	2 1 1 0 9 0 3
Schottland	2 1 1 0 2 0 3
Brasilien	2 0 2 0 0 0 2
Zaire	2 0 0 2 0 11 0
Schottland — Brasilien	0 : 0
Jugoslawien — Zaire	9 : 0 (6 : 0)

Gruppe 4

Polen	2 2 0 0 10 2 4
Italien	2 1 1 0 4 2 3
Argentinien	2 0 1 1 3 4 1
Haiti	2 0 0 2 1 10 0
Argentinien — Italien	1 : 1 (1 : 1)
Polen — Haiti	7 : 0 (5 : 0)

První zápas naší amatérské fotbalové jedenáctky. Dne 24.5.74 sehrála naše fotbalová jedenáctka své první střetnutí, v kterém prohrálo s mužstvem Charly 3:6. Branky za naše mužstvo vstřelili: Mužík jun. 2, Konečný 1

SKAUTSKÝ KOUTEK

Aquila

Dalšími body nováčkovské zkoušky jsou místní znalosti, které si musí každý kdo chce být správným skautem nebo skautkou osvojit.

Tak se musí nováček ihned po vstupu do oddílu zeptat, kde bydlí rádce jeho družiny a vedoucí oddílu. Nejlépe si ihned poznačí jeho adresu a příležitostně si od některého kamaráda nechá místo bydliště ještě i ukázat.

Je třeba, aby se seznámil s nejbližším okolím, hlavně pak jmény ulic, tratí dopravních prostředků a významnějšími budovami a dovedl k nim eventuelně i popsat cestu /radnice, policie, pošta nádraží/. V mnohých oddílech je zavedena "Družinová štafeta". Je to velice účelné zařízení, slouží k rychlému spojení všech členů družiny. Štafete vychází od rádce, který tuto písemně předá dalšímu členovi, který bydlí v jeho blízkosti. Tento člen dopis podepíše a předá dalšímu, který je mu určen pravidly štafety a který bydlí v jeho blízkosti, tento pak předá zase po přecetnutí a podepsání dalšímu atd až obehne štafeta všechny členy družiny a zase se vrátí podepsaná k rádci, který tak ví že byli všichni přesně a včas informováni. Někdy se píše u podpisu i datum a hodiny, aby bylo vidět kde se jak dlouho štafeta, která má proběhnout co nejrychleji zdržela.

Také bezpečnost v dopravě a na silnici patří k základním znalostem skauta nováčka. Musí se proto naučit základní dopravní značky, pravidla pro přechod jízdni dráhy jakož i pravidla jízdy na kole. Zde by měl každý skaut a skautka složit zkoušky jízdy na kole, které organizuje dopravní policie.

Z junáckých znalostí je to pak znalost pokřiku družiny a oddílu. Pokřik je obyčejně skandovaný a obsahuje název družiny a její eventuelní vlastnosti. Pokřikem se pozdravují skautské oddíly a družiny na skautských srazech.

Dále musí znát jména vedoucího oddílu- je mu představen při příchodu do oddílu, jeho zástupce, rádce svoji družiny a členů družiny. Měl by znát jejich občanská i skautská jména, kterými je bude v oddíle oslovovat.

Znalost junáckého kroje, junáckých pozdravů a podávání ruky jakožto znalost oddílových signálů a povelů patří také k základním znalostem nováčka a proto si o nich podrobně povíme v tomto a příštím článku.

Junácký kroj - Pokřívkou junákovi hlavy býval vždy "skautský klobouk" tento klobouk, který je výrazný pro naše junácké hnutí a tvoří tradiční krojovou součástku bývá někdy nahrazován vojenskou lodkou. Naši skauti se drží dlouholeté tradice a také na posledním jednání o krojovém předpisu klobouk zvítězil. Klobouk je tradiční a jeho tvar je odvozen od klobouků Kanadské Královské Jízdní Policie.

Klobouky pro tuto polici vyrábějí dosud naše známé kloboučnické továrny v Novém Jičíně na Moravě a tak se i naši skauti vždy ke kloboukům dostali.

Klobouk je zelené barvy s řemínkem a šňůrkou pod bradu aby neuletěl. Na přední straně klobouku se nosí "střední" junácký znak.

Pokud se používají lodičky tyto bývají barvy khaki, nebo zelené a to ve všech odstínech dle krojových předpisů.

Další krojovou součástkou je skautský šátek, který se na krk upevňuje turbanem.

Barvy skautských šátků jsou různé. Základní barvy našich skautských šátků jsou:

Vlčata žlutý, skautky skauti tmavě hnědý, absolventi Lesních škol šedý, vodní skauti modrý.

Šátky mohou mít i jiné barvy, ale tyto musí být dohodnuty a schváleny "Krojovými předpisy". Žádný skaut si nedovolí nosit šátek, který mu dle krojových předpisů nepřísluší.

V á ž e n í p ř á t e l é !

Po prázdninách náš informační zpravodaj oslaví své první výročí vzniku. Domníváme se, že to je vhodnou příležitostí k tomu, aby se vykonalo malé zamyšlení o jeho funkci.

Rozhodnutí k vydávání vlastního informačního listu pro členstvo a příznivce bylo ovlivněno n u t - n o s t í po specifické a s n a h o u po užitečné informaci. Tyto důvody se staly vodítkem našeho zpravodaje. Jeho obsahová kvalita je závislá od schopnosti přispívatelů a kvalita výzorová od našich technických, resp. finančních možností. Zásadní podstatou je, že informační zpravodaj si tvoříme sami pro sebe!

Uvedený záměr nebyl hned všemi autory příspěvků správně pochopen. Vedlo to, hlavně u prvních čísel, k odklonu od členstvem dohodnutého myšlenkového směru. Tento nedostatek se podařilo, i když někdy s velkou námahou a trpělivostí, postupně odstranit.

Je skutečností, že se nakonec prosadila snaha po neustálém kvalitativním zlepšování obsahové a výzorové stránky IZ.

Prvním výročím nastává doba, kdy je opět třeba zjistit míru členstva o vhodnosti či nevhodnosti jednotlivých, pravidelně otiskovaných statí, případně realizovat nová přání nebo využít nové iniciativy. Tomuto účelu má sloužit nejbližší schůzka, na kterou míní redakční rada členstvo ihned po prázdninách pozvat.

V této souvislosti vyslovujeme skromné přání. Milí přátelé, pouvažujte v klidné dovolenkové chvíli o tom, jak by se náš IZ dal výzorově nebo obsahově zlepšit.

Srdečný dík nás ostatních Vám bude hřejivou odplacou!

Vaše - redakční rada-

Poznáváme naši novou vlast

Chrám sv. Štěpána

Chrám sv. Štěpána ve Vídni jest nejpozoruhodnějším dílem středověkého stavitelského umění v Rakousku. Se stavbou bylo započato v druhé polovině 13. století, přesněji asi v době Přemysla Otakara II. Chrám byl postaven na zbytcích staré románské basiliky, z níž se zachovala jen velká brána a věže v západní části chrámu.

V letech 1304 až 1340 byl kostel nahrazen poměrně mnohem větší gotickou stavbou. V r. 1359 bylo započato s přestavbou hlavní chrámové lodi. Dokončení této mohutné stavby se protáhlo až do druhé poloviny 15. století. Z obou původně plánovaných věží mezi oltářní a chrámovou lodí byla dokončena jen jižní, všeobecně nazývana „Steffel“.

Z mnoha plastických uměleckých děl, zdobících vnější chrámovou stavbu, zasluhují pozornosti plastiky na chrámovém průčelí. Uvnitř jest chrám bohatě vyzdoben překrásnými oltáři a jinými uměleckými díly. Nejvýzacnějším z nich jest Madona a náhrobek císaře Fridricha III. z červeného mramoru, jehož stavba byla započata r. 1467 Mikulášem Gerhartem v. Leyden.

Tento chrám upozorňuje nás Čechy, že Vídeň i v minulosti byla proniknuta českou prací. Kostel Štěpánský stavěli čeští mistři Václav z Čech, Jan z Prachatic a Antonín Pelhřim, zvaný německy Pilgramm, který se ve chrámu zvětšil, vystesav svou podobiznu pod kazatelnu. Věž, 138 m vysoká a opatřená hlásnicí, byla v r. 1433 mistrem Janem z Prachatic dokončena a patří k nejvyšším a nejkrásnějším stavbám světa.

Za druhé světové války byl chrám sv. Štěpána velmi poškozen. *Na chrámě se stále provádějí rozsáhlé adaptace a restaurační práce.* Hlavní chrámová loď byla již téměř opravena a pilně se pracuje na oltářní lodi a opravě střechy. Nás Čechy, žijící ve Vídni jistě bude nejvíce zajímat, že pestře glazované křídlice, kterými se pokrývá střecha chrámu, jsou českým výrobkem.

Vyrábí je Moravskoslezské cihelny, národní podnik v Poštorné u Břeclavě, jež patří do skupiny Čsl. keramických závodů nár. podnik v Praze.

ORGANIZAČNÍ ZPRÁVY

Prosíme o omluvení nekonání film. představení dne 19.6.74. Nepředvídané těžkosti zabránily promítnutí filmu. Děkujeme za Vaše pochopení!

Milí přátelé!

Přejeme Vám a Vaším rodinám příjemnou dovolenku.

- výbor -

P.S.

Österreichische Filmakademie uvádí v rámci studijních představení prof. F. Waldena český film V. Jasného

V š i c h n í d o b ř í r o d á c i, v české verzi
spolu s krátkým filmem ČESKÁ RAPSODIE

Film bude promítnut ve středu 26. června 1974 v 19.30 hod
ve Vídni 4, Treitelstrasse 3. Vstup dobrovolný!

P r o s í m e o d o c h v i l n o s t !

ihláška k odběru časopisu VLAST
Členský příspěvek öS 25.- - zápisné 10.- öS

Jméno: _____

Místo: _____

Datum: _____

Podpis: _____

Mesíčně vydává:
kulturní organizace

VLAST

Řídí redakční rada

Adresa:

VLAST, Postfach 39

A-1061 Wien